

DEBRECZENI FÜGGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 25.—
NEGYED ÉVRE K 75.—
FÉL ÉVRE . . . K 150.—
EGÉSZ ÉVRE . K 300.—

6 SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Andrássy és Apponyi a kormányprogram vitájában A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés ma folytatta az új kormányprogramjáról kezdett vitát. A mai ülés szónokai közül kiemelkedik Zeőke Antal, aki a székelyek tántoríthatatlan hűségéről nyilatkozott, Andrássy Gyula gróf felszólalása, aki azt hangoztatta, hogy a nemzeti hadsereg kérdésében az igazságos egyéni szelekciót kell végrehajtani, majd Apponyi Albert gróf felszólalása, aki az otthonukból elűződötték számára erélyes szavakkal követelt lakást.

Részletes tudósításunk itt következik:

Budapest, jul. 23. A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök délelőtt 11 órakor nyitotta meg. Bejelent, hogy Simonyi-Semadam Sándor hat beti szabadságot kért. Bemutatja Debrecen város közönségének kérvényét a filmgyártás államosítása érdekében. Bemutatja továbbá a Magyarországi Újságírók Egyesületének Apponyi Albert gróf útján benyújtott kérvényét a sajtó terén a törvényes állapot helyreállításáért.

Szabó József, Ruppert Rezső mentelmi jogának megsértését ismeretes afférja alkalmából. Ezután folytatták a miniszterelnök programjánál megkezdett vitát.

A székelyek nem tántorodnak el

Zeőke Antal a székelyek nevében kijelenti, hogy az oláhok most már nem botozással és üldözéssel, hanem édesgető bánásmóddal akarják megnyerni a székelyeket, de a székelyek hűek maradnak az egységes Magyarországhoz és jelszavuk marad: *Nem, nem, soha!* Kéri a vagonlakók nyomorúságának enyhítését.

Zákány Gyula nincs megelégedve a miniszterelnök beszédével. Nem mutatkozik elég erélyesnek Ausztriával szemben.

Ugron Gábor a menekültek és a vagonlakók érdekében szólal fel.

Andrássy felszólalása

Andrássy Gyula gróf beszéde elején az ország tekintélyének visszaállításáról szól, amelyet csak Szent István koronájának visszaállításával lehet elérni. Hozzászól a miniszterelnök programjához, a hadsereg kérdésére vonatkozó részéhez, hogy csak azt veszik be katonának, aki megbízható. Egyéni szelekciót kér, ne általánosítsanak.

Kiállítások a kiszegedáron: A holsevisták nem lehetnek katonák!

Andrássy Gyula gróf: Igen, de egyéni szinten kell megállapítani,

nem pedig úgy, hogy zsidó és nem zsidó, mert ez nem konszolidációra vezet, hanem dekomponálná Magyarországot.

Áttérve a munkáskérdésre, azt mondja, hogy meg kell büntetni a félrevezetett munkásság vezetőit, de a félrevezetett tömeget nem kell bántani. A munkáskérdést a legszociálisabb módon kell megoldani.

Haller István kultuszminiszter: A munkáskérdés nem szociáldemokrata-kérdés.

Andrássy Gyula gróf: Ez igaz, de ha valaki szociáldemokrata, az még nem bűnös.

Felkiáltások: De az internacionális bűn!

Rubinek István: A magyar parlamentben ilyen nem szabad mondani!

Fangler Károly: Andrássy gróf nem vártuk volna ezt!

Andrássy Gyula gróf: Ugy lát-szik, nem értették, amit mondtam. Én azt mondtam, hogy azért, mert valaki szociáldemokrata, nem lehet üldözni, mert az nem bűn. Másrészt nem is szabad a magyar parlamentben beszélni. A miniszterelnök iránt bizalommal viselkedik.

A szünet után Reök Iván a szerb megszállt területen levő magyarok rettenetes helyzetéről beszél. Sajnákos-zásának ad kifejezést amiatt, hogy a nemzet régi kiváló fiai, mint Apponyi, Wekerle, Popovics, nincsenek benn a kormányban.

Apponyi a vagonlakókért

Apponyi Albert szólal fel. Elsősorban a vagonlakók helyzetét ismerteti. Örömmel hallotta a miniszterelnök tervét, hogy lakásokat építenek részükre, de ez még soká fog tartani, már pedig itt sürgősen kell segíteni. Az entente képviselői látják ezt a régen huzódó nyomorúságot és ha ezen nem segítünk, európai botrányra fog fajulni. A lakáshivatal nem áll feladata magaslatán. Ki kell küldeni egy tisztviselőt, aki intézkedik. Budapest lakossága hozzon kényelmi áldozatot és ebből önmagát sem veszi ki; ha sokan a román hadsereg tagjainak tudtak szállást adni, akkor százszoros kötelességünk most is megtenni azt. (Általános helyeslés.)

Politikai szempontból nem akar a programbeszédhez szólni, de bizalommal fogadja a miniszterelnök működését és reméli nem-sokára abban a helyzetben lesz, hogy őt teljes erejéből támogat-halja. (Zajos éljenzés.)

Elnök megszakitja a vitát s a legközelebbi ülést szerdára tűzi ki. Az ülés délután 2 órakor ért véget.

Kun Béláékat internálták a németek Tomcsányi igazságügyminiszter a népbizto- sok kiadatásáról

Bécs, július 23. A berlini lapok azt írják, hogy a német kormányra kényszerítő hatással voltak az entente-tal kötött szerződések, amikor feltartóztatta azt a hajót, melyen a hadifoglyokon kívül Kun Béla is ott volt társaival. Az osztrák kormány eljárása igen kellemetlen helyzetbe hozta a német kormányt.

Bécs, július 23. Rössler német követségi tanácsos tegnap megjelent a nemzetgyűlés épületében és tárgyalásokat folytatott Renner külügyi államtitkárral a letartóztatott kommunista ügyében. A nemzetgyűlés főbizottsága ugyan-csak ezzel a kérdéssel foglalkozott.

Mint ma jelentik, Kun Bélát és társait eddig még nem küldték vissza Ausztria felé, hanem internálták őket Németországban, az altammi fogolytáborban. Ebből azt következtetik, hogy talán sikerülni fog Németországot rábírní, hogy a népbiztosokat engedje tovább Oroszországba. Az osztrák kormány arra hivatkozik, hogy az entente hallgatag beleegyezett a kommunisták szökésébe.

Bécs, Eddig sem hivatalos helyre, sem a német követségre nem érkezett hivatalos jelentés annak a hazatérő orosz fogolyzállít-mánynak a feltartóztatásáról, amelyhez Kun Béla csatlakozott, így tehát egészen nyitott kérdés, hogy mi lesz az Altammban

internált népbiztosok további sorsa. Politikai körökben nagyon élénken tárgyalják ezt a kérdést és azt találgatják, megtagadhatja-e a kormány Kun Béla és Varga Jenő népbiztosoktól a beutazási engedélyt, ha rákerül a sor. Hír szerint Bécs és Prága között meg-állapodás jött létre Kun Bélának cseh területen való átutazásáról. Kétségtelen, hogy a német kormányt nem értesítették előzetesen Kun Béla utazásáról.

Budapest, jul. 23. A nemzetgyűlés mai ülése közben a folyosókon igen érdekes vita volt arról, hogy Németország tulajdonképen milyen álláspontot foglal el Kun Béláék ügyében: visszaküldi-e a transzportot Kun Béláékkal együtt Ausztriába, vagy kiadja-e Magyarországnak a volt népbiztosokat. A nemzetközi jog szempontjából kétségkívül igen érdekes helyzet állott elő azáltal, hogy Kun Béláékat német területen letartóztatták. Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter a kérdéstről így nyilatkozott:

— Ilyen esetekben azok az államok, amelyekkel kiadatási szerződésünk van, vagy amelyekkel viszonyosságban állunk, mint például Németországgal is, kötelezik egymást, hogy megkeresésre a közös bírságok büntetéseivel vádolt egyéneket kiadják.

Elhelyezték a vagonlakókat

Az iskolákban kaptak ideiglenes lakást

Többbizben beszámoltunk arról az akcióról, amelyet Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispán indított a Debrecenben lévő vagonlakó menekültek elhelyezése érdekében. A főispán ugyanis azt az eszmét vetette föl, hogy addig is, amíg a menekültek befogadására szolgáló városi barakkok át-alkítása befejeződik, a nyári szünetek folytán megüresedett iskolahelyiségekben kellene elhelyezni a menekülteket. Ez ügyben több értekezletet tartottak,

A tárgyalások a kívánt eredményre vezettek. Az iskola-fortartó hatóságok késznek nyilatkoztak annyi helyiség átengedése, amennyi szükségesnek mu-

tatkozik,

A főispán ezután a beköltöztetés technikai részét a lakáshivatalra bízta, amelynek már majdnem teljes mértékben eleget tett. Bodnár István dr. a lakáshivatal vezetője ma jelentést terjesztett be a főispáni hivatalhoz, amelyben közli, hogy július 12-től, amikor a beköltöztetés munkája megkezdődött, július 17-ig 24 vagonlakó családot, összesen 108 személyt helyeztek el az iskolákban. E hét elején már csak 2 vagonlakó család volt Debrecenben, akikhez a hét folyamán újabb 6 család érkezett. Ezeket a legközelebbi napokban szintén elhelyezik.

A vagonlakók elszállásolása tehát ideiglenesen megoldást nyert. Most már az a fontos, hogy a barakkok átalakítását minél előbb befejezzék, nehogy össze, amikor az iskolákra a tanuló ifjúságnak lesz szüksége újból, a vagonlakók fedél nélkül maradjanak. Tudvalevőleg a népiéleti miniszterium még mindig nem teljesítette a városnak azt a kérését, hogy 54,000 korona államegely

kiutalásával tegye lehetővé a barakkok átalakítását.

Ezt az állami hozzájárulást most a legrövidebb időn belül ki kell sürgetni, hogy végre hozzákezd-hessünk az átalakítási munkálatokhoz. Mindent el kell követni, hogy a szerencsétlen, sorsüldözött menekültek, akik minden rész-vétre méltók, az őszszel más tisztességes, emberi hajlékhoz jus-sanak.

A Máv. üzletvezetőség értesü-lése szerint legközelebb újabb menekültek is érkeznek Debre-cenbe. A lakáshivatal már gond-odkodott, hogy ezek is megfelelő elhelyezést nyerjenek az iskolák-ban.

A guti vasut kiépítése

A város megbízásából Bodor Gyula miniszteri tanácsos, a m. kir. erdőfelügyelőség vezetője ré-szint helyben, részint Budapes-ten tárgyalásokat folytatott a máv. üzletvezetőséggel, az általá-nos forgalmi bank r. t.-gal és a Debreceni helyi vasut igazgató-ságával, hogy a Haláptól Gutig kiépítendő 7 és fél kilométer hosszú iparvasut részére anyag-hozzájárulást eszközöljön ki.

A tárgyalások eredményeként az Általános forgalmi beleegye-zett, hogy 4 vagon használt sín-vasat és hozzátartozó kötőanya-got enged át a városnak, még pedig ócskavas-árban, különkint 6 koronáért. A négy vagon vétel-ára tehát 240,000 koronát tenne ki. Ezzel szemben a bank azt kéri, hogy a város a kiterme-lendő fából 10 vaggot bocsásson a rendelkezésére, ölenkint 1400 korona árban, a különbözetet pe-dig készpénzben fizeti meg a város.

Bodor tanácsos a csütörtöki ülésen referált erről és indítvá-nyozta, hogy a tanács fogadja el a kedvező ajánlatot. Ez meg is történt.

A máv. üzletvezetőség — amint ezt már annak idején megirtuk — a kereskedelemügyi miniszter utasítására megígérte, hogy a hiányzó anyagokat kedvezményes áron bocsálja a város rendelkezésére. Az üzletvezetőség át is irt az erdőhivatalhoz, hogy mennyi és milyen anyagra lesz szükség, erre azonban csak akkor vála-szolhatnak, ha a Helyivasut igaz-gatóóságával is befejezték a meg-indított tárgyalásokat. Az igaz-gatóóság ugyanis közölte, hogy 1700 folyóméter sínvasat tud át-adni, csupán ennek az árára nézve vannak még nézeteltérések. Minthogy a Helyivasut testvér-vállalata Debrecen-nyírbátori hely-ivasutnak, amely szerződésileg vállalta a guti iparvasut kiépíté-sét s amelynek most kártérítést kell adnia, mert ezt a kötelezett-ségét nem tudja teljesíteni, a megegyezésre befolyással lesznek azok a tárgyalások, amelyeket a Helyivasutal folytat a város.

Minden menekült-bélyeg amelyet megveszel egy könnyeseppet szarít fel.

Kinek sok pénze nem futja,
»Sas«-utcába vezet utja.
Ki jó cipőt akar venni,
Annak Grünwaldhoz kell menni

Az új balkáni háború A görögök előnyomulnak a Márvány-tenger partján

Páris július 23. Konstantinápolyi jelentés szerint a török vezérkar közli, hogy a görög csapatok a brit flotta és két nagy angol csatahajó támogatásával Eragli és Rodosto mellett kikötöttek. A törökök ellenállását megtörték és a két várost megszállták. A törökök északi irányban menekültek el. A görög és angol csapatok partraszállása még tart.

Forradalmi bíró és vádbiztos a debreceni törvényszék előtt Kommunista bűnpörök főtárgyalása

A debreceni törvényszék ötös tanácsa Szuchányi Andor dr. törvényszéki bíró elnöklésével ma délelőtt itélkezett Papp György máv. főkalauz, volt püspökladányi forradalmi törvényszéki bíró felett, akit a kir. ügyészség több, a proletárdiktatura idején elkövetett büncselekménnyel vádolt. A vádirat szerint Papp, mint a forradalmi törvényszék tagja, résztvett három debreceni lakos-nak a vörösök által kiadott szesz-tilalom áthágásáért, kisebb pénz-büntetésre való elítélésében, amit az elítéltek le is fizettek; ezenkívül még két hasonló ítélet meghozatalában vett részt, ezek-ben az esetekben azonban az el-ítéltek a büntetés összegét nem fizették le. Ezenkívül Gönczy Pál püspökladányi pénzügyi megbí-zott kíséretében három ízben megjelent a Püspökladányi Taka-rékpénztár helyiségében és ott segédkezett a könyvek átvizsgálásánál. Hasonló vizsgálatban vett részt a községi pénztáránál is, ezenkívül Domokos Lajos dr. községi orvost a spanyol bete-geknek való szesz ital kiutalá-sokban befolyásolta. Az egyik könyvvizsgálatait résztvett Hary Pál máv. állomásfelügyelő is, akit a törvényszék egy más ügy-ből kifolyólag már elítélt és aki ellen a kir. ügyészség szintén vádat emelt. A kir. törvényszék Papp Györgyöt háromrendbeli zsarolás, kétrendbeli zsarolás kísérlete, négyrendbeli személyes szabadság megsértésének vétsége, egyrendbeli hatóság tagja elleni erőszak büntette és egyrendbeli hatósági közeg elleni erőszak vét-sége miatt két havi börtönre és 200 korona pénzbüntetésre, Hary Pált pedig személyes szabadság megsértésének vétsége miatt 14 napi fogházra ítélte.

Ugyancsak ma délelőtt tárgyal-ta a törvényszék ötös tanácsa Vég Dezső 38 éves szobafestő, a nagyváradi forradalmi törvény-szék vádbiztosának bűnpör-ét. Véget a kir. ügyészség négy-rendbeli személyesszabadság meg-sértésének vétségére való felbuj-tásával és háromrendbeli izgatás büntetével vádolta.

A vádirat szerint a nagyváradi forradalmi törvényszék Vég indít-ványára szabadságvesztésre ítelt négy embert s a büntetéseket végre is hajtották. Az oláhok bevonulása után Vég Budapestre menekült, majd a diktatura ide-jén járt az ország több helyén és mindenütt izgatott beszédeket tar-tott. Így Berettyóújfaluban egy népünnepevényen beszélt, ahol azt mondta, hogy a burzsujok elű-dözték őket Nagyváradról, de ők majd visszamennek és vérfürdőt rendeznek a burzsujok között. A nagyváradi állomáson is tartott beszédet, ahol elmondta, hogy a nagyváradi törvényszéki épület falára ők felrajzolták: »Világ pro-letárjai, egyesüljetek!« A burzsuj-ök most ezt a felírást bemeszél-

ték, de ők, ha majd visszamennek, burzsuj-koponyákkal fogják ki-akni újból. Ezenkívül a papság ellen is izgatott beszédeiben.

A vádirat felolvasása után a vádlottat hallgatta ki a bíróság. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát az ellene emelt vádpontokban, ki-véve a berettyóújfalui esetet, amelynél ő nem is volt jelen. Ezután ismertette forradalmi sze-replését.

1905. óta a szociáldemokrata párt tagja. Nagyváradon egy évig elnöke volt a festőmunkások szak-szervezetének. A Károlyi-kormány idején a bihari Nemzeti Tanács kiküldte őt az oláh parasztság közé, hogy ott a magyar állam melletti hűségére buzdítsa őket. Egyéb megbízatása ebben az idő-ben nem volt. A kommunizmus kitörése után a nagyváradi forra-dalmi törvényszék vádbiztosa lett, ebben a minőségben négy-öt eset-ben emelt vádat, mindig a szesz-tilalom áthágásáért. A vádlotta-kat a forradalmi bírák két héttől egy hónapig terjedő elzárásra ítélték, de az oláhok bevonulása miatt egyik ítéletet sem hajtották egészen végre.

Az oláhok bevonulása után Bu-dapestre menekült, ahol Kun Bé-lánál volt kihallgatáson, beszám-olt neki arról, hogy miért foglalták el Nagyváradot az oláhok. Ezután Czegléden járt a bihari vörös ezrednél, majd Jászapáti-n, végül Tolnataján mint vörös katoná, ahol leszerelt. Innen Kap-osvárra ment, ahol letartóztatták.

Az elnök kérdésére kijelenti, lehet, hogy beszédei alkalmával használta a vádiratban megjelölt kifejezéseket, mert nagyon el volt keseredve, otthonából kiüldözve, hontalanul bolyongott.

Délután a tanak kihallgatása következett.

Bertóky Károly berettyóújfalui irnok azt vallja, hogy 1919. apr. 21-én Berettyóújfaluban megjelent a vádlott egy műkedvelői előadá-son és beszédet mondott. Hangoz-tatta, hogy Nagyváradon, ha újra visszatérhetnek, olyan vérfürdőt rendeznek a burzsujok között, amilyent még nem látott a világ. Hasonló vallomást tett több más berettyóújfalusi lakos is. Gondár András előadta, hogy Vég Uj-szászon vörös városparancsnok volt. Ott is tartott beszédeket.

Ezután a perbeszédre került a sor. A kir. ügyész a vádindít-ványt megváltoztatva, nem mint felbujtót, hanem mint tettest kérte vádlottat elítélni személyes sza-badság megsértésének vétségében és fentartotta az izgatás miatt emelt vádat.

A bíróság bűnösnek mondta ki Vég Dezsőt hét rendbeli szemé-lyes szabadság megsértésének vét-ségében és három rendbeli izga-tás büntetésében és ezért összbü-ntetésként három évi börtönre ítélte, a büntetésből tíz hónapot a viz-szálati fogsággal kitöltöttnek vett

Tiflisz — Berlia — Debrecen

Debreceni teológus fia
Oroszországban

Érdekes átirat érkezett a na-pokban a debreceni rendőrség-hez a berlini központi polgári és hadifogoly-irodától. Az átiratban az iroda felkéri a rendőrséget, hogy nyomozza ki Kállay István Arthur, állítólag debreceni származású, oroszországi magyar sze-mélyi adatait.

Kállay 1889-ben született, Tif-lisz városában. Apja magyar em-ber volt, és ezért az orosz ható-ságok a háború kitörése után Insar városában internálták. Most egy fogoly-szállítmánnyal utnak indították Magyarországra fel; ut-közben azonban megbetegedett, és Berlinbe kórházba feküdt.

A rendőrség az érdekes ügy-ben megindította a nyomozást. Annyit már eddig is megállapi-tottak, hogy 1885—86. táján élt Debrecenben egy Kállay nevű kollégiumi teológus, akinek nagy-on szép hangja volt és ezért opera-énekesnek készült. Ez a Kállay tanulmányait félbeszakí-totta és kivándorolt Oroszorszá-gba. A rendőrségen valószínűnek tartják, hogy odakünn letelepe-dett, megházasodott és az ő fia most sok viszontagság után Ber-linbe került és ő a nevezett orosz-oroszországi magyar. Miután azonban úgy ő reá, mint atyjára vonat-kozólag bővebb adatok volnának szükségesek a rendőrség felhívja mindazokat, akik valamit tud-nak rólok, hogy jelentkezzenek. Juhász György detektívnel, a rend-őrség épületében.

Debrecenben elfogott budapesti terrorista

Egy dunántúli plébános meg-gyilkolásával vádolják

A budapesti kir. ügyészség nem-regen köröző levelet adott ki Ha-lasi Ferenc volt terrorista ellen, akit azzal vádolnak, hogy a pro-letárdiktatura idején Dunamócs községben ő akasztotta fel Tru-bunya plébánost, az ott kitört ellenforradalom alkalmával. A budapesti ügyészség értesítette a debreceni rendőrséget, hogy egyes adatok szerint a keresett terro-rista Debrecenben tartózkodik. A rendőrség teljes apparátussal meg is indította a nyomozást: a de-tekтивek Halasi Ferencet meg is találták a kapott személyleírás alapján. Debrecenben, az egyik utcán felismerték és elfogták.

Bevitték a rendőrségre, ahol rögtön kihallgatták. Halasi beis-merte, hogy a kérdéses időben csakugyan ott volt Dunamócs-on és a plébánost, akit a terroristák halálra ítélték, ő vezette ki a vesztőhelyre. Azt azonban tagadja, hogy a gyilkosságot ő követte volna el és azt hangoztatja, hogy egy Szabó Sándor nevű terrorista hajtotta végre a halálos ítéletet.

A rendőrség Halasi Ferencet előzetes letartóztatásba helyezte s a legközelebbi napokban szál-lítja fel Budapestre!

— **Gazdaközönség figyelmébe.**
A 4787—1920. M. E. sz. rendelet 20. §-a alapján a termelők a f. évi ter-mésből származó búzát, rozst és kétszerest fogyasztóknak vagy bár-kinek csak akkor adhatják el, ha a reájuk kivetett gabonamennyiséget már előzetesen beszállították.

Aki ez ellen vét, a rendelet értel-mében súlyosan büntetendő. Miután a hatóságnak tudomására jutott, hogy egyesek különböző ígéretekkel esa-lyogalva már kisebb mennyiségű eladásokat eszközöltek, saját érde-

Tisztességes üzletember,
Ki cipőjén sokat nem nyer.
Csekély haszon, nagy forgalom,
Ez az üzleti jutalom.

Grünwald

cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

kükből nyomatékosan figyelmeztetjük a termelő közönséget, hogy addig ameddig a kivetett gabonamennyiséget be nem szállítják, mindenféle eladástól tartózkodjanak.

Figyelmeztetjük még a termelőket, hogy a 33000—1920 K. M. sz. rendelet értelmében buza, rozs és kétszeres vagy ezek öremlényeinek szállítására is csak akkor adható engedély, ha a termelő a reá kivetett kontingenst már beszolgáltatotta. Felhívjuk azon termelőket, akik már elcsépeltek, ezen körülményt a lisztirodában a Csapó-utca 15. sz. alatt haladéktalanul jelentsék be.

Debreczen, 1620 július 23.

Közélemezési ügyosztály.

HIREK.

— A Székely Ifjak Napjának megrendezése végett Debreczenbe érkeznek Budapestről székely egyetemi hallgatók. Mivel elszállásolásuk és ellátásuk nagy nehézségekbe ütközik és nagy anyagi kiadással jár, ami a jótékony cél rovására történne, azért ezután hívom fel azoknak a nemes emberbarátoknak és különösen a gazdátársadalomnak a figyelmét arra, hogy egy-egy székely ifjút az itt tartózkodásuk ideje alatt (egy nap) lakásra és ellátásra vegyenek magukhoz. Ezen nemes cselekedettel elősegítik a nagy hazafias célt, melyért az ifjak fáradság és kellemessé teszik a hazájukból és édes anyjuktól elszakadt hontalan ifjú véreink itt tartózkodását. Erre vonatkozólag jelentkezéseket kérek a vármegye főispáni hivatalánál legkésőbb július hó 29-ig. Szomjás Gusztáv, kormánybiztos-főispán.

— Uzsorabiroságokat szerveznek. Budapesti tudósítónk jelenti: A hivatalos lap közli a kormány rendeletét az uzsorabiroságok szervezéséről. Minden törvényszék területén uzsorabirosgot kell alakítani. Az uzsorabirosg két bírói tagból és egy szakértő ülnökből áll. Az ülnököt az östermeles, az ipar, vagy a kereskedelem képviselőinek köréből kell behívni.

— Képkiallítás a városban. Ma délelőtt mintegy 100 képből álló képtárlat nyílt meg a városba közgyűlési termében. A kiállított képek elsőrendű festőművészeink, Boenna Pitta, Neogrady Antal, Kézdi-Kovács László, Ujváry Ignác, Koszcol Jenő, Kuszka, Jámber, Geiger Richárd és más előkelő nevű, fővárosi kiállító művészek szép és kiváló alkotásai, amelyek közül nem egy a Mücsarnok és a Nemzeti Szalon tárlatairól került Debreczenbe. A kiállításnak már ma is nagy közönsége volt s városszerzte élénk érdeklődés és vételkedy nyilvánul meg. A művészetet szerető közönségnek ritka alkalma nyílik ezzel a kiállítással, hogy szép és magas művészi értékű képeket vásárolhasson, amelyek rendkívül alkalmasak lakásdíszítésre.

— A pénzügyi főtanácsos biciklikje. A budapesti államrendőrség megkeresésére a debreczeni államrendőrség felhívja azt az egyént, aki Sötér Ernő pénzügyi főtanácsos, budapesti fővármegyei lakostól egy biciklit vásárolt, hogy jelentkezék a rendőrségen.

— Kíneselek a cipősarokban. Szegedről jelentik: Titz Ede cigányprimás a minap odaadta cipőjét az egyik szegedi cipész-mesternek, hogy igazítsa meg a sarkát. Amikor a műhelyben nekilátta a munkának és a cipő felső lemezét lebontották, meglepő leltre bukkantak. A cipősarokban öt darab francia ezres, huszonhárom darab osztrák ezres, egy csomó arany louisdor, egy huszkoronás és egy százfrankos papírpénz volt. Amikor ez eset történt, ott volt egy csongrádi asszony is, aki részt kért a talált pénzből és mert azt megtagadták tőle, elrohant Titz Ede cigányprimáshoz és elmondta neki a dolgot. A primás rögtön feljelentette az esetet a rendőrsé-

Gáspár Géza dr. bűnpörének főtárgyalása Az ügyészség lázadás büntettségével vádolja

A kir. törvényszék ma délután 5 órakor Gáspár Géza dr. munkásbiztosító pénztári főorvos bűnpörének főtárgyalását. Az ügyben a vádat Schäfer Béla dr. kir. ügyész képviseli, a védelmet Tietz János dr. ügyvéd látja el.

Az elnök először Gáspár Géza dr. személyi adatait kérdezi ki. 50 éves, izraelita vallású, gyakorló orvos, vagyonja van.

Ezután a kir. ügyész felolvassa a vádiratot. A királyi ügyészség Gáspár Géza dr. lázadás büntettségével vádolja, miután a debreceni orvosokat az orvosi szakszervezet-

ben felhívta, hogy a vörös hadseregbe lépjenek be.

A vádlott elmondja, hogy még a Károlyi-kormány idején megjelent a lapokban egy közlemény, amelyben a debreceni szocialista orvosokat gyűlésre hívták össze. Ugy tudja, hogy a közleményt Gyulay László dr. tette közzé. A szakszervezet ekkor alakult meg; a kommunizmus alatt azonban az orvos kérésére kimondták a régi orvos-szövetség felszámolását és az orvosi szakszervezet megalakítását.

Lapunk zártakor a vádlott kihallgatása még tart.

— Debreczen sz. kir. város új kis kézi térképe kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében. Ára K 4/40.

— Legfinomabb gyapjuszövetek Kupfer és társánál Kistemplom-bazár.

— Már mindenki tudja, hogy a Grünwald cipőüzeme a legjobb cipőket gyártja. Aki onnan vásárol, az sohasem károsul. Tessék oda menni, egy pár cipőt venni. Ha nem volna készen, megcsinálják méret után szépen. Grünwald cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

— Olasz Girardi szalmakalappok 50 koronától 350 koronáig a legszebb választékban Frank Edénél, megyeház mellett.

— Értesítés. Értesítjük Debreczen és vidéke kereskedőit, hogy olcsó papírszék, csomagoló papírok és írószer megérkeztek. Földesi és Társa Csapó-u. 16.

— Frank Sándor-cégnél, Piac-u. 42., kostüm- és női ruha-szövetek, selymek, továbbá grenadinok, batistok olcsó árakban.

200.000-nél több menekültről kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

FRICZI kalapszalonn eredeti modellek után változó velour-, nyulszőr- és filckalappok alakítását és vasalását. **Varosházával szemben**

SZÍNHÁZ.

Vígshízház.

Szombat: Csókbakter, operett. Vasárnap délután: Kis lord, amerikai énekes életkép, este: Sybill, operett.

A színházi iroda hírei. — Varga Simon bucsuffélépte. Ma bucsuzik el a debreceni közönségtől Varga Simon, a kedvelt komikus, aki három évi működésével reászolgált a közönség elismerésére. Varga a Csókbakterben Szives János szerepét játszotta. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 5 órakor mérsékelt helyárral a Kis lord amerikai énekes életkép, Wittth Böske főszereplésével, este Sybill operett Tisza Karola felléptével mely a művésznőnek paradés szerepe, kerül színre.

Cirkusz apacheok I. amerikai kalandor történet az Urániában. Az amerikai filmekben oly hajmeresztő bravurok adódnak elő, hogy azt színesnek meg sem tudják oldani, éppen azért az amerikai gyárak artistákat szerződtetnek, akik tényleg megcsinálják a hátborzongató bravurokat. A Cirkusz apacheok szereplői a legkiválóbb artisták, szereplésüket a közönség kiválóan kedveli. Jegyelvétel.

Bocaccio, három szerelmi történet a Decameronból, Lenkeffy Ica a főszerepben, bemutatja az Apolló.

Parázna pénz (szellemi prostitúció) dráma 6 felvonásban, rendkívül érdekesítő, értékes film, bemutatja az Arany Bika Mozi.

Zilahy Gyula a jövő héten az Apollóban vendégszerepel.

SPORT.

DTE—DVSC 3:0 (0:0)

Keletmagyarország bajnokságát a DTE nyerte meg

Csütörtökön délután, dacára a hétköznapnak, hatalmas közönség lepte el a DKASE ügetőversenyteri sporttelepét, hogy Keletmagyarország 1920. évi football-bajnokságának döntő mérkőzését végignézze. A mérkőzés a DTE jól megérdemelt győzelmével végződött. Jól megérdemelt volt ez a győzelem nemcsak azért, mert a pályán volt jobb a DTE, hanem mert az egész bajnokság során sport-szerű és fegyelmzett magatartásával 53 éves múltjához és tradíciójához hű maradt. Hangsúlyoznunk kell ezt éppen a DVSC-vel szemben, mert ez a csapat csütörtöki vereségét abszolút fegyelmzettelen, sportszerűtlen magatartásának és játékmódjának köszönhette.

Fél 7-kor lép a pályára legerősebb felállításban a két csapat. Debreczen város színeit viselő kék-sárga DTE és a piros-fehér DVSC. Kreutz Fülöp másodfokú szövetségi bíró sipjélere a DVSC kezdi a játéket, mely egész a féldő végéig ideges és kapkodó, sűrűn tarkítva szabadrugásokkal, amit Németh Józsefnek a DVSC csapatkapitányának már az első percekben tanúsított sportszerűtlen magatartása a bíróval szemben fozok.

A második féldőben hatalmas iramu változatos játék kezdődik, míg a 29-ik percben Horváth kiszökik és védhetetlen gólt lő. Az újabb DTE támadást Szolárszky szabálytalan játék akasztja meg, miért a bíró kiállítja. Erre a DVSC csapat levonul a pályáról, azonban 5 perc múlva visszajön. A hátralevő 16 percben Horváth újabb gólya és általa lőtt 11-essel a DTE háromra zaporítja a gólok számát. Kimagaslóan legjobb emberei voltak a mezőnynek Fejér és Balla, kikén a DVSC csatársor egyetlen egyszer sem tudott áttörni. Szabó kapus kevés munkáját jól végezte. A halvesor nem játszotta ki formáját, a csatársort pedig a DVSC védelem erőszakos játéka akadályozta meg az egységes szép munkában.

Kreutz Fülöp bíró nagy tudással, körültekintően és korrektül bíraskodott.

Itt említjük meg, hogy míg a DTE első csapata Keletmagyarország bajnokságát nyerte meg, addig második csapata a szövetségi díjban lett győztes, hatalmas fölényvel.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreczeni csoportja szombaton délután pontban 4 órai kezdettel tartja sportünnepélyét a DTE nagyerdői sporttelepén. Az atletikai számok közül a 100 m-es sikkfutásban Pásztor Gyula DEAC, Gyarmathy Miklós és Nagy Sándor DTE, magasugrásban Fábry Károly DTE, Szalay György és Urbanovits Károly, 400 m-es sikkfutásban Józán József, Vizely Kálmán és Pásztor Gyula szép küzdelmeket fognak vívni. Távollugrásban Hadházy Dezsőnek az utóbbi időben nagyot javult Szegedy Lajos és Mihailovits Jenő DEAC az ellenfele; várható eredmény 6 m. 30 cm. Gerelyvetésben Toldy István FTC-től 42 m. körüli dobást várunk, míg másodiknak a nánási Kovácsot, harmadiknak Balla Zoltánt várjuk. Az 1500 m-es sikkfutásban Vizely Kálmán adja az előnyököt, legjobb ellenfelei Józán József, Becskó József DEAC és Hadházy Géza DTE. Igen érdekes lesz a gátfutás, amelyet Hadházy Dezső és Jost Ferenc mutatnak be. Rudolárisban Hadházy győzelme biztos, a helyekért azonban Keresztesi Ernő és Balla Zoltán erős küzdelmet fognak vívni. Legérdekesebb száma lesz a 4×100 m-es staféta futás, amelyben a DEAC 2, a DTE 1 csapatot indít, amelyek teljesen egyenlő képességűek. A birkozó-versenyben szép küzdelmek lesznek. Pehelysúlyban indulnak Markovics, Csukás, Zih DMTK, Mészáros és Balog DVSC, Paulovich és Kállai DTE, Bódogh és Györy DKASE, a könnyűsúly csoportban pedig Offra, Czipo és Hajtsák DMTK, Tajty és Vizely DVSC, Szabó József és Szőke Sándor DTE. Utána football-mérkőzés lesz a folyton javuló háziezred és a Vasutas Sport Club kombinált csapata között. A sportünnepély tartama alatt a háziezred kiváló zenekara szórakoztatja a közönséget a szebbnél szebb zeneszámokkal.

Elmarad a DTE-DKASE mérkőzés. A vasárnapra a vasutas pályára hirdetett DTE-DKASE mérkőzés elmarad.

A DMTK I-DEAC I. mérkőzők vasárnap délután a Törökvis-DVSC mérkőzés előtt.

A DKASE ifj. I. és I/b. csapatát felkérem, hogy ma d. u. 6 órakor tréningre pontosan jelenjenek meg. Intéző.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Irtta: IVÁNYI ÖDÖN. (111.)

Amint a nők, az első üdvözlések után, körülnézheték otthon magukat: úgy találták, hogy megváltozott a ház. A régi, pompás szakács, aki a legegyszerűbb polgári ebédnek is az előkelő lakoma színét tudta adni: átengedte helyét egy igen egyszerű, öreg szakácsnének, aki mint a vacsoránál kitűnt, jól főzött ugyan, de minden becsvágy és művészet nélkül. A szolgálomelyzet száma általában megapadt és az új cselédek meglátszott, hogy nem sok idejük van a naplopásra s hogy megszolgálgják, mit gazdájuktól kapnak. A ház hangulata magán viselte hátrányos nyomait a hirtelen változásnak, mely akkor áll elő, ha egy nyílt, pazar háztartás rendszere átmenet nélkül zökken a takarékoság kényelmetlen, rögs útjára át.

Esztikét mulattatta a megváltozott házi rend s komikusan tulozva a dolgot — így ijesztette magát s barátját:

— Szentséges ég! Kanut egész Harpagon lett! Félek, hogy a cipőinket is magunknak kell tisztítani s reggelire nem kapunk mást, csak koménymagos levest. Veron nem tudott az ötlet fölött nevelni. O tudta a változás okát s értette jelentőségét, de nem magyarázhatta meg Esztikének. Csak annyit mondott neki:

MEGHÍVÓ.

A »Gazdasági Bank Hajdusoboszlón részvénytársaság« 1920. évi augusztus hó 1 napján délelőtt 10 órakor Hajdusoboszlón, az intézet saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatóság javaslata az intézet eddigi 250000 korona alaptőkéjének 500.000 koronára emelése iránt.
2. Igazgatóság javaslata az alapszabály 8. §-ának módosítása iránt. Hajdusoboszló, 1920 július 20.

Az igazgatóság.

Tudnivalók. Az alapszabályok 17. §-a értelmében szavazati joggal csak azon részvényes élhet, ki részvényeit a közgyűlést megelőző 3 nappal a részvénytársaság, vagy az »Alföldi Takarékpénztár Debreczen« pénztáránál letette a le nem járt szelvényekkel együtt.

Könyvtárakat

egyes műveket,
valamint régiségeket
legmaga s a b árban
vásárol

Aczél Henrik

antiquáriuma, Első Takarékpálota.

Kívánatra házhoz me-
gyek megtekinteni. oo

Mosó- és pipere- szappanok,

ostorok, ostornyelek,
cipőkrémek gyári áron
kaphatók

Franknál

Csapó-u. II. szám.

Szücs műhelyemet

áthelyeztem

Piac-u. 42. szám alá,

ahol mindennemű szűcsszakmába
vágó munkákat legújabb divat szerint
ooo jutányos árban készítek ooo

Kőváry Miklós

szücs mester.

Beton- és vasbeton-építkezésekhez

KAVICSOT

kiváló minőségűt szállít waggon-
tételben jutányosan

Nagy Izsó és Radó László

építési vállalkozók

(BUDAPEST, VIII., Tavaszmező utca 1. sz.)

Mezőnyékládházai kavicsbányája.

Távírat: NAGYRADÓ, Budapest.
Interurban telefon: József 25-53.

Az új árdrágítási törvény

részletes ismertetése és magyarázata.

Irták:

Horváth István Halasz Lajos

az OMKE. titkára. v. h. államtitkár.

Ára: K 24-20.

Kapható Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkiadóhivatalában, Piac-u. 34.

MEGHÍVÓ.

A Vulkán Téglyagyár R.-T. 1920. évi augusztus hó 3-án déli 12 órakor az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben üzleti helyiségében tartja

I. és II. évi rendes közgyűlést,

melyre a részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni kívánnak, tartoznak részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt 1920 július 31-ig bezárólag a társaság pénztáránál, vagy az Alföldi Takarékpénztárnál Debreczenbe letétbe helyezni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése az 1918. és 1919. évi egyesített mérleggel és eredmény-számlával.
2. Határozathozatal a felmentvény tárgyában.
3. Egy igazgatósági tag megválasztása.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Az igazgatóság.

Mérleg 1919. december 31-en.

V a g y o n: Alföldi Takarékpénztár

K 33.390.—, Tisztí előleg K 2.000.—,

Földingatlan K 150.000.—, Épületek

K 164.000.—, Gyári berendezés és gépek

K 130.000.—, Veszteség K 34.610.—

T e h e r: Részvénytőke K 500.000.—,

Ertékesítési tartalék K 14.000.—

Eredmény-számla 1919 dec. 31.

V e s t e s é g: Munkabérek 2002.—,

Betegsegélyződíjak K 57.70.—, Épület-

karbantartás K 10.289.66.—, Költségek

K 6150.48.—, Leírások épületekből 5% =

K 7500.—, gyári berend. és gépekből

5% = K 6500.—, Tisztítizetések K 14000.—

N y e r e s é g: Kamatok K 3980.28.—,

téglyagyártás K 140.—, gazdasági üzem

K 7769.56.—, veszteség K 34610.—

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15.—, minden további szó K 1-50. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.

Sorsüldözött

jeligére levél van-a ki-
adóban.

VÉTEL.

Figyelem!

Ócska butort legmagasabb árban veszek. Gombos asztalos. Csapó-utca 17. szám.

Ócska ölmot tisztított állapotban bármily mennyiségben (10 kg-tól) veszünk. — Cim a kiadóban.

»Héber«
könyveket keresek meg-
vételre. Miklós-utca 13.

Ócska

ölmot kisebb-nagyobb mennyiségben veszek. — Ónody Gyula épület-
üvegezési és huzalgár-
tási vállalata, Péterfia-
utca 67.

ELADÁS.

Darabos mész, ol-
tott mész, gipsz.

port. cement

Román cement.

kutgyűrűk,

vakolatí kőpor.

fyedlem homok.

fedéllemezek

Bethlen-utca 23. sz.

Billiárd golyó,
2 garnitúra, elefántcsont
(gyalult), egy tételben,
alkalmi áron eladó. Bö-
vebbet a kiadóban.

Elegáns

női kivagott cipő 40-es
teljesen új 700 koronáért
eladó. Cim a kiadóban.
Ugyanott egy mindenes
leány felvétetik.

Elveszett

egy ezüst ridikül a Han-
gyától a passágen keresz-
tül a Nemes-féle cipőüz-
letig. Kérem a becsüle-
tes megtalálót, hogy a ri-
dikült a rendőrségre szol-
gáltassa be.

Viszketegség,

rüh, sömör gyógykezelésére
jó hatású szer a szagtalan és
kellemes illatú **Gerő-féle**

Boróká-kenőcs

Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló

Boróká-szappan 25 kor. Kap-
ható minden gyógyszerertárban.

Készíti: **Hunula Gyógy-
szerész Laboratórium**

BUDAPEST, IX., Ráday-utca 12. sz.

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

Gőzcséplőkészlet 8-as

fa-, szén- és szalmatűzelésre,

ELEVÁTOR

gyárilag tökéletesen javítva

eladó

SZUNYOG BÉLA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VI., Forgách-u. 11.

Kitünő minőségű, jó

erős, barna és sötétlők

vászon ruhák

150 koronáért

kaphatók.

Finom himzett fe-
hér batizst leány

ruhák mélyen leszá-
lított árban

Dr. Hegedűsné

Gyermek-

divatházában

Simonffy-u. 2. sz.

C fuvola

jutányos áron eladó. Mé-
liusz-tér 5.

Kombinált

pamut-papír kelme, cca

25 méter, méterenkint

30 koronáért eladó. —

Sapkanemű gyártásra

rendkívül alkalmas. Cim

a kiadóhivatalban.

Gordonka

kitünő hangu eladó. Er-
tekezhetni e lap kiadó-
hivatalában.

Egy

kitünő zongora és egy

írásztal eladó Csapó-u.

35. balra az udvarban.

Eladó

egy konyhaasztal és egy

mosóteknő. Csillag-utca

59. sz.

Egy pár használatlan

női cipő barna bagaria-
bőrből, nagyon finom

kivitelű, magasszárú, 37-

es számú eladó. Cim a

kiadóban.

KERESLET.

Két-három szobás

lakást keresek, lehetőleg

a Főterhez közel. Két

szoba és fürdőszoba vagy

három szoba, melyből

egyét fürdőszobának át-

alakíthatnék, megfelelően.

Ajánlatot a kiadóra ké-
rek »Fiatal házaspár« jel-

igére. — Közvetítőt ma-
gas jutalomban része-

sítem.

Az összes

ágazatokat művelő kar-

tellen kívüli biztosító tár-

saság szolnoki vezérügy-

nökségének vezetésére

keres ügyes mozgékony

érvényesülni akaró tiszt-

viselőt Ajánlatok »Szép

prespektiva« alatt a ki-

adóhivatalba kéretnek.

Tanuló leányok

lapunk nyomdájában

fizetéssel felvétetnek

Könyvkötő

tanulóleányok, 14 éven

felüli, felvétetnek. Cim a

kiadóban.

VEGYES.

Eleserélném

Főterhez közel 2 kisebb

szobából és konyhából

álló lakásomat ugyan-

ilyen nagyobb lakással

vagy magános házzal,

mely esetleg lehet a kö-

zeli kertségben is. Cimel

kérem a kiadóra.

Bérelnék

olyan magános házat,

melyben egvedül lakhat-

nék és amelyben sertés

és baromfitenyésztésre

alkalmas udvar lenne.

Ajánlatot »Megbízható«

jeligére a kiadóra kérek

2000

korona jutalmat adok

annak aki engem 2 szoba,

konyhából álló lakáshoz

juttat. Cimemre küldött

ajánlatok a kiadóhiva-

talba intézendők.

Bérbe adó

200 katasztrális hold föld

Nádudvar határában, Bo-

jár-Hollósi vasúti állo-

máshoz közel. Bővebbet

a kiadóhivatalban.

Kiadó

2 ágyas szoba 2 intelli-

gens fiatal embernek. —

Simonffy-u. 43.

Debrecentől

32 kilométer távolságra

fekvő nagyobb község-

ben a piacon üzlethelyi-

ség berendezéssel és

hozzátartozó lakással

együtt kiadó. Bővebbet

dr. Lengyel Zoltán ügy-

véd irodájában József

kir. herceg-utca 6.

Mindennemű hajmunkákat

elvállal

Özv. Mihalkáné h.

RANNINGER ISTVÁN

hölgyfodrász Iskola-utca 8.

Szt.

Pál-Gyógyintézet

Debreczen, rei. Egyházpalota.